

Editoriaal

Carl DEVOS
Hoofdredacteur

U heeft de laatste *Res Publica* van 2007 in handen, wat meteen ook de laatste *Res Publica* in zijn huidige vorm is. Want er staan opnieuw grote veranderingen, verbeteringen voor de deur.

Sinds het tijdschrift voor het eerst in 1959 verscheen, zijn al heel wat veranderingen voorbijgetrokken. Tot 1978 werd *Res Publica* uitgegeven door het tweetalige *Belgische Instituut voor de Wetenschap der Politiek*. Van 1979 tot 2003 werd het voortaan uitsluitend Nederlandstalig tijdschrift uitgegeven door het Vlaamse *Politologisch Instituut*. Die geschiedenis leert dat, zoals het hoort, verandering de regel is. De vernieuwing die in 2004 is doorgevoerd heeft een forse dynamiek op gang gebracht. Die resulteert in een mijlpaal in de geschiedenis van *Res Publica*. Een constante bij al deze veranderingen is dat *Res Publica* mee evolueert met zijn tijd en elke verandering ook voor een versterking van het tijdschrift staat. Er zijn nog meer regelmatigheden.

Sinds 2004 wordt *Res Publica* uitgegeven door *Acco*. Er is geen reden om die goede samenwerking af te bouwen, integendeel. Zo zal *Acco* op termijn de digitale toegang tot *Res Publica* uitbouwen en het archief ontsluiten. Daardoor zullen vorige nummers via de RP-pagina op de *Acco*-website digitaal te doorzoeken zijn. Deze RP-dienst op de *Acco*-website zal over een jaar, in het najaar van 2008, volledig operationeel zijn. *Acco* zal via haar verdeelnetwerk in Nederland de distributie verder optimaliseren. Want ook de samenwerking met de Nederlandse politicologen wordt fors uitgebreid.

In 2000 werd niet alleen beslist om met *Acco* in zee te gaan. Wie zo'n tocht onderneemt zoekt best versterking bij maritieme volkeren. Een redactielid van *Res Publica* werd voortaan ook lid van de redactie van *Acta Politica*, en omgekeerd. Vanaf 2008 trekken we deze samenwerking resoluut door: *Res Publica* wordt een volwaardig Vlaams-Nederlands – of Nederlands-Vlaams, zo u wil – politiek-wetenschappelijk tijdschrift. In het Nederlands. Kortom, hét politiek-wetenschappelijk tijdschrift 'der lage landen', in onze gemeenschappelijke taal.

Het is voortaan een blad van Nederlanders én Vlamingen. Daar is niets provincialistisch aan, integendeel, zoals meteen zal blijken. 'Volwaardig' verwijst naar het feit dat er niet langer een 'excuus Hollander' in de redactieraad zetelt. Die is al enkele maanden paritair samengesteld. Deze nieuwe werking vloeit logisch voort uit de steeds intensere samenwerking tussen het *Politologisch Instituut* en de *Ne-*

derlandse Kring voor Wetenschap der Politiek. De vernieuwde Res Publica, die vanaf 2008 in uw bus valt, is dan ook het resultaat van een gezamenlijk initiatief van het Instituut en de Kring. Dat is wellicht even wennen. Maar Vlamingen en Nederlanders beoefenen al vele decennia de discipline 'multicultureel samenzijn'. Met vallen en opstaan. Op het einde van de rit blijken de voordelen het altijd te halen.

Res Publica zal er vanaf 2008 met een nieuwe, frisse lay-out niet alleen anders uitzien, ook inhoudelijk zijn er nieuwigheden. De nieuwe redactieraad van *Res Publica* heeft beslist dat zij niet langer binnen de RP-jaargang het (Vlaamse) 'politiek jaarboek' zullen uitgeven. Het interessante jaarboek werd jaarlijks uitgebracht in de vorm van een RP-dubbelnummer, waardoor het aantal 'echte', reguliere tijdschriftnummers tot twee per jaar beperkt bleef. Een dergelijk jaarboek brengt heel wat werk met zich mee en de redactie heeft meer dan de handen vol met het lanceren van een vernieuwde *Res Publica*. Bovendien oordeelt de redactie dat het voor het wetenschappelijke imago, en dus voor de plaats van *Res Publica* in de rankings, niet bevorderlijk is dat de helft van de nummers niet via de klassieke anonieme *peer review* tot stand komt. Dat betekent dat er vanaf 2008 vier afzonderlijke, reguliere nummers zullen verschijnen. Wat er met het jaarboek zal gebeuren is een beslissing die door de Raad van Bestuur van het *Politologisch Instituut* genomen moet worden.

We willen nog meer dan in het verleden bijdragen publiceren uit alle deeldisciplines van de politieke wetenschappen, en uit de randdisciplines die een bijdrage leveren tot de studie van de politiek. In het bijzonder kijken we o.a. uit naar meer stukken over bestuurskunde of beleidswetenschappen, over de Europese Unie en internationale politiek. We blijven geboeid door bijdragen vanuit de politieke sociologie, communicatiewetenschappen, economische wetenschappen, rechtsleer, enz. die bijdragen tot de politiek-wetenschappelijke kennis van politieke actoren of processen.

Naast al deze veranderingen is er nog een belangrijke constante: de redactie blijft geheel autonoom functioneren en zal precies dezelfde kwaliteitsstandaarden en -procedures hanteren als de voorbije jaren. Dat betekent dat de redactiepolitiek, m.i.v. het systeem van anonieme, interne en externe *peer review* ongewijzigd behouden blijft. De strenge selectie garandeert dat dit tijdschrift hoogstaande wetenschappelijke bijdragen publiceert. Anderzijds willen we *junior* en *senior researchers* de kans bieden op een relatief snelle publicatie van hun onderzoek, vaak na herwerking en dus kwaliteitsverbetering op basis van de opmerkingen van anonieme referenten. De evaluaties gebeuren streng maar rechtvaardig en zijn in eerste instantie gericht op de kwaliteitsverbetering van de bijdragen, zodat *Res Publica* een excellent tijdschrift kan blijven en haar goede reputatie nog kan groeien. Dat is in het voordeel van iedereen die er in leest en schrijft. Op termijn zullen de nodige stappen gezet worden om de officiële accreditaties te verwerven zodat aan *Res Publica* in verschillende rankings de hoogste status wordt toegekend. Die verdient het tijdschrift.

Nieuw vanaf 2008 is dat er naast de traditionele wetenschappelijke artikelen, die in deel één van *Res Publica* opgenomen worden, afzonderlijke rubrieken opgenomen worden in deel twee. Die delen zullen ook vormelijk duidelijk te onderschei-

Carl Devos

den zijn. Uiteraard geldt voor alle stukken in deel één de zogenaamde ‘dubbel anonieme’ *review*: de auteur blijft anoniem, enkel de redactiesecretaris – en dat is sinds enkele maanden Hilde Van Liefveringe – kent die identiteit, ook de externe (niet-redactieleden) en interne *peer reviewers* blijven anoniem.

De bijdragen in deel twee moeten van hoog niveau zijn. We doen onze reputatie van wetenschappelijk tijdschrift alle eer aan. In tegenstelling tot de bijdragen van deel één beperken we de *review* voor de bijdragen in deel twee in regel tot interne *peer*, dus tot redactieleden. In sommige gevallen zal misschien ook de evaluatie van externen gevraagd worden, maar dat is eerder uitzondering dan regel. Bovendien zal het vaak niet mogelijk zijn om de identiteit van de auteurs van bijdragen in deel twee anoniem te houden. Bijvoorbeeld omdat we expliciet aan auteurs vragen of ze voor een van de drie nieuwe rubrieken, die ik zo meteen toelicht, een bijdrage willen leveren. Of omdat door de inhoud van het stuk, waarin naargelang de rubriek en het stuk persoonlijke stellingname mogelijk is, die identiteit overduidelijk is. Toch moeten alle bijdragen van deel twee aan hoge kwaliteitsnormen voldoen, *Res Publica* blijft ook daar een wetenschappelijk tijdschrift van hoog niveau. Dat blijkt uit de beschrijving van de drie nieuwe rubrieken.

In ‘het *politiek essay*’ publiceren we artikels die belangwekkende bijdragen leveren tot het publieke debat. Het politiek essay is een opiniërend artikel waarin auteurs, gehinderd door en gebaseerd op hun wetenschappelijke kennis, duidelijk stelling nemen ten aanzien van een maatschappelijk relevant onderwerp. De omvang van het essay bedraagt maximaal 7000 woorden.

In ‘het *symposium*’ zal *Res Publica* voortaan in elk nummer een symposium brengen waarin academische en praktijkpoliticalogen stelling innemen over actuele dossiers. Discussiepunten kunnen zowel het academische politieke bedrijf tot voorwerp hebben, als thema’s die in het bredere politieke leven beroering wekken. Van de publicatietaal van politicalogen tot het gebruik van opiniepeilingen door de massamedia: al die onderwerpen waar politicalogen iets over te melden hebben, maar er doorgaans niet over eens zijn. *Res Publica* zoekt het debat op en brengt er verslag over uit. Twee auteurs nemen, elk in max. 3500 woorden, positie in tegen resp. voor een centrale stelling die door de rubriekverantwoordelijken van de redactie kort zal worden ingeleid.

‘De *boekenrubriek*’ wil meer bieden dan de traditionele recensies waar we in vele andere tijdschriften zo snel over heen lezen. Deze boek(en)bespreking is een op zichzelf staande bijdrage over politiek en/of wetenschap en stijgt hoog boven het snelle knip- en plakwerk uit. Ook wie het besproken boek niet las of wil lezen moet er aan het einde interessante politiek-wetenschappelijke inzichten aan overhouden. De kritische boekbesprekingen, bijdragen naar aanleiding van – maar daarom niet uitsluitend over – het besproken boek, bespreken bij voorkeur meer dan één recent verschenen publicatie die van politiek of wetenschappelijk belang is. Ze behandelen een voor de Nederlands-Vlaamse politicalogie interessant onderwerp of werden door Nederlandse of Vlaamse auteurs geschreven (met inbegrip van proefschriften). De recensie praat vakgenoten en geïnteresseerde leken bij op de nieuwste ontwikkelingen in het vakgebied en moedigt discussies over politiek-wetenschappelijke kwesties aan. Elke boekbespreking wordt door de re-

dactie intern gereviewd op politiek-wetenschappelijke relevantie en aantrekkelijke schrijfstijl. Ze bedraagt max. 5000 woorden.

Met deze rubrieken wil *Res Publica* meer zijn dan alleen maar een blad dat uitstekende wetenschappelijke artikels brengt. Het is in die zin een combinatie van een klassiek politiek-wetenschappelijk tijdschrift enerzijds en een breder magazine anderzijds. Het moet wetenschappers én (praktijk)politicologen aanspreken die de band met hun discipline willen behouden en versterken. De rubrieken in deel twee geven *Res Publica* ook een betekenis en relevantie buiten de universiteitsmuren. Door de hoge kwaliteit van deze stukken kan *Res Publica* spraakmakend zijn en een stem zijn in het maatschappelijke debat in Vlaanderen en Nederland. Wie de kiosk voorbijloopt moet uitkijken naar de hoogstaande en intelligente reflecties over concrete en actuele vraagstukken, diepgeworteld in het dagelijkse leven. *Res Publica* blijft wellicht ook het enige algemeen politiek-wetenschappelijke Nederlandstalig tijdschrift. Ik deel ter zake geheel de mening van voormalig hoofdredacteur Marc Hooghe, die in zijn edito van 2004 (2004/1: 3, 4) schreef: "Het is mijn stellige overtuiging dat we er, als discipline en als individuele wetenschapper, alle belang bij hebben een dergelijk tijdschrift in stand te houden. [...] Uit de ervaring blijkt dat disciplines die geen Nederlandstalige publicatiemogelijkheden meer hebben, daar niet noodzakelijk zelf beter van worden."

Wij, de nieuwe redactieraad, willen er het allerbeste van maken, door optimale mogelijkheden te organiseren. Maar uiteindelijk hangt de kwaliteit, reputatie en het voortbestaan van dit 'nieuw' Nederlands-Vlaams tijdschrift af van u, lezers en vooral auteurs. **Wij willen bij deze dan ook een oproep lanceren om uw bijdragen in te sturen naar het nieuwe redactieadres**, dat u op de volgende pagina vindt, naast de nieuwe samenstelling van de redactieraad. Ik wil bij deze de leden van de vorige redactieraad – Johan Ackaert, Peter Bursens, Ben Crum, Carl Devos, Marc Hooghe, Petra Meier, Herwig Reynaert, Patrick Stouthuysen, Stefaan Walgrave – en vooral voormalig hoofdredacteur Bart Maddens en voormalig redactiesecretaris Stefaan Fiers, zeer, zeer hartelijk danken voor hun grote inzet en vakkundigheid.

We hopen samen met u een nieuw hoofdstuk te kunnen schrijven in de toekomst van dit Nederlands-Vlaams tijdschrift.

Tot binnenkort.

Namens de redactie
Carl Devos, hoofdredacteur